

Landelijke dag Cliëntenraden MEE

Zaterdag 10 oktober 2009

Opening

Loes den Dulk opent de dag zij heet een ieder van harte welkom.

Het is geweldig dat zoveel raden vertegenwoordigd zijn op deze dag.

Bert Koffeman heeft begin dit jaar afscheid genomen als voorzitter van de kerngroep van het LPC MEE. Hij is inmiddels opgevolgd door Arie Teeuw, voorzitter cliëntenraad MEE Drenthe.

Loes legt uit wat er deze dag op de agenda staat.

- Arie Teeuw blikt terug op activiteiten LPC MEE en kijkt tevens naar de toekomst.
- De heer Kees Korthals geeft een presentatie over AWBZ, WMO en de cliënten van MEE.
- Na de koffie en theepauze volgt er een ervaringsverhaal door Zajnabe Baouch, cliënt van MEE en Veronica Miltenburg, consultant van MEE.
- Na de lunchpauze worden er verschillende workshops gegeven.

Dhr. Arie Teeuw, voorzitter LPC MEE

Aan de hand van een powerpoint presentatie vertelt Arie wat LPC MEE het afgelopen jaar heeft gedaan. Waar het LPC MEE momenteel mee bezig is en waar het LPC MEE in het restant van 2009 en 2010 zich mee gaat bezighouden.

Wat heeft het LPC MEE gedaan?

- Commentaar gegeven over het position paper Jeugd van MEE Nederland
Position paper Jeugd wil zeggen: hoe denkt MEE over de positie van de jeugd en welke visie moet er ontwikkeld worden.
- een instrument voor cliëntenraden ontwikkeld waarmee een raad kan vaststellen wat de cliëntenraad nodig heeft om goed te kunnen functioneren. Gebaseerd op de Pyramide van Maslow.
- Meekgekeken naar het project 'Zachte landing': mensen die via herindicatie geheel of gedeeltelijk hun zorg verliezen. MEE vangt deze mensen op in het project 'Zachte landing' en gaat kijken naar mogelijkheden.
- Inventariseren vacatiegelden van leden van MEE cliëntenraden: dit is een onkostenvergoeding voor het aanwezig zijn bij de vergaderingen van de raad en andere werkzaamheden die aan het raadswerk zijn verbonden. Het LPC kwam na onderzoek tot de conclusie dat hierin grote verschillen zitten. Het LPC MEE adviseert de raden om dit zelf te bespreken met de bestuurder of manager van MEE.

Waar is het LPC MEE mee bezig?

- Stimuleren van het vergroten van de bekendheid van MEE.
- Bewaken van onafhankelijkheid van MEE, dit is nodig omdat er in de toekomst veel nieuwe ontwikkelingen komen. Denk hierbij aan de nieuwe vorm van subsidiëring.

- Adviseren rond de ontwikkeling van prestatie indicatoren: dit moet duidelijk worden omschreven voor de cliënt en geldschieter.
- Adviseren over de ontwikkeling van cliënt profielen en omschrijving diensten: duidelijke omschrijving wat de cliënt aan ondersteuning nodig heeft.

De heer Kees Korthals, directeur MEE Nederland

Aan de hand van een powerpoint presentatie geeft de heer Korthals informatie over de toekomst van MEE Nederland.

De heer Korthals vindt het belangrijk om op de landelijke dag aanwezig te zijn omdat dan pas duidelijk is wat er in de praktijk speelt.

Hier volgen een paar aanvullingen op de presentatie van de heer Korthals.

Externe ontwikkelingen: dit zijn ontwikkelingen die buiten ons om spelen.

Denk hierbij aan: afbouw AWBZ en het steeds belangrijker worden van de WMO.

Het is in de toekomst belangrijk dat MEE laat zien waar zij goed in is, dit dient helder te worden omschreven. Er zitten namelijk meer kapers op de kust: zo wil de VGN ook gelden ter ondersteuning van de cliënt.

MEE vindt dat de AWBZ in stand moet blijven voor mensen die het echt nodig hebben.

Nu gaat MEE ook een rol vervullen voor het zoeken naar mogelijkheden voor mensen die minder uren zorg krijgen. In eerste instantie was het project zachte landing voor mensen die geen zorg (indicatie) zouden krijgen.

Voor de toekomst is het belangrijk dat MEE zijn positie gaat bepalen als de financiering van de AWBZ stopt.

Conclusie

In hun presentaties benadrukken Arie Teeuw en Kees Korthals dat 2010 een belangrijk jaar wordt waarin de subsidie verstrekking aan MEE vrijwel zeker herzien zal worden.

Door alle bezuinigingen in de zorg staat ook de positie (en zelfs het voortbestaan) van MEE ter discussie.

Het ministerie van VWS en verschillende belangenbehartigers organisaties vragen zich openlijk af of de subsidiegelden aan MEE op een effectieve en efficiënte manier worden ingezet.

Hiervoor heeft MEE de tijd gekregen om in 2010 aan te tonen hoe zij de gelden besteden voor hun ondersteuning aan cliënten en hoe MEE zich onderscheidt van andere partijen voor cliëntondersteuning in de zorg.

Zoals Kees Korthals benadrukt, is hierbij de inbreng van het LPC MEE zeer belangrijk. De zienswijze van Cliënten geeft vaak een verhelderende blik op wat Cliënten belangrijk vinden en in hoeverre MEE hierin een ondersteunende rol kan spelen. Het is goed als we af en toe weer eens met onze neus op de belevingswereld van de cliënten worden gedrukt en weer eens duidelijk wordt gemaakt waar het eigenlijk om gaat bij cliëntondersteuning. MEE moet producten en diensten aanbieden die cliënten nodig hebben en waarvan zij het nut inzien. Daarnaast moet MEE natuurlijk

ook aan de partijen die de subsidies verstrekken duidelijk kunnen maken wat zij doen voor het geld en voor de cliënten die om ondersteuning vragen.

Het LPC MEE is dan ook betrokken bij een aantal projecten waarin de vraag en de behoefte van cliënten wordt onderzocht en verduidelijkt.

Het is belangrijk dat de inbreng van het LPC MEE ook namens de cliëntenraden gebeurt en dat MEE kan aantonen dat de cliënten (kritisch) met hen meedenken en aangeven hoe zij de ondersteuning van MEE ervaren. Hierbij is het ook van belang om als cliëntenvertegenwoordigers aan te geven wat we goed of minder geslaagd vinden en waar we denken dat er wel verbetering kan plaatsvinden. De kritiek en steun die we aan MEE kunnen geven door op de juiste niveaus en momenten mee te denken en te praten is van essentieel belang voor het behoud en verbeteren van de cliëntgerichte ondersteuning van MEE nu en in de toekomst.

Hierin kunnen de cliëntenraden en het LPC MEE een belangrijke rol spelen.

Ervaringsverhaal vanuit de praktijk

Als laatste onderdeel van het ochtendprogramma vertellen Zajnabe Baouch (cliënt van MEE) en Veronica Miltenburg (MEEconsulent) een ervaringsverhaal vanuit de praktijk.

Zajnabe had de absolute wens om thuis te blijven wonen bij haar ouders.

De woning is aangepast door de WMO.

MEE heeft ondersteuning gegeven om indicatie aan te vragen.

Het was een moeilijk proces waarbij de regelgeving ingewikkeld was.

Workshop ‘Het LPC MEE als landelijke cliëntenraad’

Door Arie Teeuw

Er hebben 19 mensen deze workshop bijgewoond.

Na een inleiding over de verschillen tussen een platform en een centrale cliëntenraad is er een levendige discussie geweest over verschillende aspecten.

Platform

Er waren verschillende stemmen (5) die een platform toch ook wel een goede vorm vonden mits iedereen daar dan wel lid van is. Er moeten dan wel goede afspraken worden gemaakt, vooral m.b.t. het vertegenwoordigen op landelijk en politiek niveau. Er werd ook opgemerkt dat het platform niet goed werkt alhoewel die persoon wel voorstander was van het platform. Nadere uitleg was dat het LPC MEE soms wel erg betweterig overkomt, er zou meer overleg en uitwisseling met de lokale raden moeten zijn.

Centrale Cliëntenraad

De overgrote meerderheid (13) vond een centrale cliëntenraad een meer geëigende vorm om de belangen op landelijk en politiek niveau het beste te kunnen behartigen. Hierbij werden wel opmerkingen gemaakt zoals; dan moet er ook een MEE organisatie zijn en dan moeten er wel goede afspraken gemaakt worden.

Eén persoon had geen mening.

Er werd ook de vraag gesteld of er geen andere overkoepeling mogelijk was, zoals het LOC bijvoorbeeld.

Ook hier geldt natuurlijk dat iedereen daar dan ook lid van moet zijn.

Naar de politiek toe zou dit ook een optie kunnen zijn, maar in het overleg met MEE Nederland maakt dit geen verschil met een platform.

Tijdens de workshop werd ook gesproken over het feit dat sommige beslissingen door MEE Nederland genomen worden, hierdoor is er geen advies mogelijkheid meer op lokaal stichting niveau.

De meerderheid was het er over eens dat de lokale MEE stichtingen geen medezeggenschap bevoegdheden mogen overhevelen zonder daarover met de lokale cliëntenraad te overleggen.

Als er adviesplichtige zaken worden besloten op het niveau van MEE Nederland en dit niet afgesproken is met de lokale raden dan moet dit alsnog aan alle cliëntenraden worden voorgelegd.

De workshop werd als nuttig en prettig ervaren. Elkaar een keer zien en praten over verschillende zaken vond men plezierig en goed. De zaken die aan de orde kwamen en besproken werden vond men interessant en nuttig.

Workshop ‘Ervaringsverhalen uitwisselen’

Door Jan Steenbergen

Zoals verwacht was dit een workshop waar de deelnemers erg actief aan meededen. Het ging om ervaringen in de cliëntenraad en om persoonlijke ervaringen.

Ervaringen in de cliëntenraden

Het is belangrijk om een goede samenstelling van de cliëntenraad te hebben zoals cliënten en ouders/verzorgers maar ook een goede verdeling van de bevolkingsgroepen. De cliëntenraad vertegenwoordigt namelijk alle cliënten van de MEE organisatie. Het is ook belangrijk om de werkzaamheden van de raad te verdelen onder de leden zodat iedereen wat te doen heeft en niet alles op één persoon neerkomt. Dat houdt ook de andere leden betrokken bij de cliëntenraad. Tevens is bij verschillende raden een onderverdeling gemaakt in een VG raad (mensen met een verstandelijke beperking) en Mix raad. De VG raad bespreekt de onderwerpen die hen raken op hun eigen manier. Er zijn ook een aantal cliëntenraden die ook toegang heeft tot het intranet, wat als erg nuttig wordt ervaren. Je kunt dan beter in de keuken van de MEE mee kijken.

Om nieuwe leden te krijgen worden er vaak advertenties in lokale dagbladen gezet of folders gemaakt.

Persoonlijke ervaringen

Er zijn erg veel persoonlijke ervaringen van de deelnemers die verteld worden. Men wil graag de ervaringen delen met de andere deelnemers.

O.a. kwam naar voren dat er regionale verschillen in indicaties zijn waardoor mensen verhuizen om een betere indicatie te krijgen.

Bij klachten met de Valies deze altijd melden anders wordt er gedacht dat er geen problemen meer zijn. Voor taxi's is er een zwartboek waar de taxiorganisaties in staan waar veel problemen bij zijn.

Er is vaak onbegrip in de omgeving van de cliënt o.a. ook door instanties die niet goed luisteren. De ervaring is dat dit vaak voorkomt bij jongere mensen die geen ervaring en invoelingsvermogen hebben en als de cliënt gaat verhuizen moet je vaak alles weer opnieuw doen.

Cliëntenraden bij verpleegtehuizen worden vaak monddood gemaakt omdat die afhankelijk zijn van de organisatie en er zijn veel wantoestanden in verpleegtehuizen. Er worden ook ervaringscafés opgezet om met elkaar te praten en ervaringen uit te wisselen.

Er wordt ook voorgesteld om op de websites van de MEE organisaties een map ervaringsverhalen te maken waar ervaringen (al dan niet anoniem) kunnen worden gemeld, waar anderen en de MEE organisaties zelf ook van kunnen leren.

Al met al een zeer geslaagde workshop en de tijd was natuurlijk veel te kort en zeer zeker voor herhaling vatbaar.

Workshop

‘Wat mis je als raad om je werk goed te kunnen doen En wat kan het LPC MEE betekenen’

Door Martin Dobber

Tijdens het voorstelrondje werd geïnterviewd welke onderwerpen de cliëntenraden missen om hun werk goed te kunnen doen. Over sommige onderwerpen werd kort een discussie gehouden.

De volgende onderwerpen kwamen naar voren:

Informatie van MEE voor de cliëntenraad

Informatie is vaak niet op tijd bij de raad. De ene raad krijgt helemaal geen informatie, de andere raad juist veel te veel informatie. Ook wordt er niet op tijd advies gevraagd, de raad heeft dan heel kort de tijd om het advies te beantwoorden.

Vaak is het taalgebruik veel te moeilijk. Adviesvragen komen vaak als een verrassing op het laatste moment bij de raad binnen. En worden er dikke pakketten papier gestuurd. Dit is voor de raad bijna niet te lezen of te snappen.

Tips:

Spreek een procedure over informatie/advies met de bestuurder af.

Bijvoorbeeld:

1. Informatie en adviesvraag schriftelijk.
2. De raad bespreekt de info en het advies, inventariseert de vragen.
3. Volgende vergadering met bestuurder aan tafel om antwoord op vragen te krijgen en eventueel opvragen van (extra) informatie.
4. Als op alle vragen antwoord is, dan het advies in de raad bespreken.
5. Spreek een redelijke termijn voor adviesvraag af met de bestuurder. Bijvoorbeeld 6 tot 8 weken. Laat het opnemen in de samenwerkingsovereenkomst.

Ook kun je afspreken dat informatie en adviesvraag in helder(eenvoudige) taal wordt aangeleverd. In de taal die de leden van de cliëntenraad begrijpen.

Reglementen

Een (flink) aantal raden heeft nog geen huishoudelijk reglement en/of samenwerkingsovereenkomst

Tips: Een huishoudelijk reglement is verplicht een samenwerkingsovereenkomst is raadzaam. Maak een afspraak om deze reglementen te regelen.

Het LPC MEE heeft een model samenwerkingsovereenkomst op de website staan.

Bereikbaarheid pand(vergaderruimte)

Parkeerplaatsen vaak ver van het pand, de deur van het pand moet door iemand van MEE worden opengedaan en het taxivervoer is nog steeds een probleem, vaak te laat en te vroeg ophalen.

Tips: Bespreek de beperkingen van de bereikbaarheid. Tevens kun je aangeven dat deze beperkingen een goed functioneren van de cliëntenraad in de weg staan.

Je hebt recht op een goed en bereikbare vergaderruimte.

Het taxivervoer ligt over het algemeen lastiger.

Contact met de achterban

Een aantal raden vindt het moeilijk om de achterban te bereiken.

Tips: Verschillende aanwezigen geven tips: gebruik de website van MEE, schakel consultants in, artikel in nieuwsbrief, advertentie op website, geven van informatie op verschillende bijeenkomsten.

Waar kan het LPC MEE betekenen.

- Het LPC MEE als informatiebron: netwerken, uitwisselen van ervaringen, extra kennis opdoen. Leren van elkaar dus uitwisseling kennis en ervaringen.
- Bezoeken van landelijke dag: uitwisseling en netwerken, kennis opdoen.
- Forum op website van LPC MEE.
- Een sterke LPC MEE vormt een goed tegenwicht aan MEE Nederland.
- Kennis vanuit LPC MEE kan men terugkoppelen aan de cliëntenraad.
- Het LPC MEE wordt sterker als meer cliëntenraden zich aansluiten.

Tip: maak de website van LPC MEE aantrekkelijker:

- Geen notulen van 2005 op deze site, maar meer actueel
- Een forum voor cliëntenraden starten.

Tot slot:

Cliëntenraden functioneren beter door helder en eenvoudig taalgebruik

**LPC MEE is bindmiddel voor de cliëntenraden.
Je staat dus niet alleen!**

Workshop 'Rechten van de cliëntenraad'

Door Loes den Dulk

In de workshop wordt besproken welke rechten de raad heeft, hoe de rechten van de raad nu geregeld zijn en hoe dat in de toekomst geregeld gaat worden.

De rechten van de cliëntenraden zijn geregeld in:

De Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen (WMCZ)

De WMCZ geeft de cliëntenraad een aantal duidelijke rechten:

Adviesrecht

- Gevraagd en ongevraagd adviseren.
- De directeur moet advies vragen.
- De directeur moet het advies tijdig vragen.
- Gewoon adviesrecht en zwaarwegend adviesrecht.

Het recht op informatie

- Alle informatie die de raad nodig heeft in zijn werk.
- Begrijpelijke informatie.

Het recht op overleg met de directie

Het recht tot voordracht van een lid van het bestuur of van de raad van toezicht

Het recht op personele ondersteuning en middelen

Zoals een coach en een eigen budget.

Deze wet geldt ook voor cliëntenraden van MEE.

Ondanks het feit dat MEE geen zorgaanbieder is.

CONCEPT Wet Cliëntenrechten Zorg (WCZ)

Het ministerie van VWS is bezig met het maken van een nieuwe wet.

De Wet Cliëntenrechten Zorg (WCZ)

In die nieuwe wet worden de rechten van cliënten geregeld.

De rechten van cliëntenraden staan ook in de nieuwe wet.

De WCZ wil met name 7 cliëntenrechten regelen:

1. beschikbare en bereikbare zorg;
2. keuze en op keuze-informatie;
3. kwaliteit en veiligheid;
4. informatie, toestemming, dossiervorming en privacy;
5. afstemming tussen zorgverleners;
6. een effectieve, laagdrempelige klacht- en geschillenbehandeling;
7. **medezeggenschap** en goed bestuur.

De rechten van de cliëntenraad in de nieuwe wet lijken heel erg op de rechten van de raad in de WMCZ.

De tekst van de WCZ kan nog veranderen. De WCZ wordt niet voor 2011 een wet.

De toekomst van MEE cliëntenraden

Het is nog niet duidelijk of de nieuwe wet ook gaat gelden voor cliënten van MEE organisaties en de cliëntenraden.

Het is ook niet duidelijk of de rechten van de raden dan in een andere wet vastgelegd gaan worden.

Dus de toekomst van de cliëntenraden van MEE is niet duidelijk!

Het LPC MEE moet in actie komen.

In eerste instantie door MEE Nederland te vragen in actie te komen.

Als dat onvoldoende oplevert, door zelf naar de verantwoordelijke mensen bij VWS te gaan.

Verslag Landelijke dag cliëntenraden MEE
10 oktober 2009

Verslag gemaakt door:
Hette de Jong, Arie Teeuw, Jan van Steenbergen en Loes den Dulk

Bij dit verslag horen de twee powerpoint presentaties van het ochtendprogramma
Bij de inleidingen van Arie Teeuw en Kees Korthals.